

การสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาวพุลสุข เรืองไทย

002118

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำว่าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

I16928439

THE TEACHING OF CIVICS IN THE LOWER SECONDARY SCHOOLS

Miss Poonsuk Ruangthai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมาน อรรถ
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... *อุทิศสิทธิ์* ประธานกรรมการ
..... *พรทิพย์* กรรมการ
..... *น.ร. ๑๑๐* กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์เพิ่มจิตร สิงห์เสนี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อ

นางสาวพุดสุข เรืองไทย แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2515

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอแนะขอปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินงาน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนหน้าที่พลเมือง จำนวน 20 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 300 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร และได้ทำการสังเกตการสอนของตัวอย่างประชากรเป็นเวลา 38 ชั่วโมง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้โดยคิดเป็นร้อยละ และหาค่าเฉลี่ยของคำตอบ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า การเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ยังไม่มีประสิทธิภาพพอ เพราะส่วนใหญ่ครูใช้การสอนแบบบรรยายมากกว่าการสอนวิธีอื่น นักเรียนยังไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาเท่าที่ควร การค้นคว้าเพิ่มเติมมีน้อย มักใช้แบบเรียนเพียงเล่มเดียว ครูใช้อุปกรณ์การสอนน้อยเพราะอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ครูจัดกิจกรรมประกอบการสอนน้อย แต่นักเรียนและครูต่างก็สนใจและเห็นความสำคัญของวิชาหน้าที่พลเมือง

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย คือ

1. ครูผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมือง ควรพยายามปรับปรุงตนเองด้วยการหาความรู้เพิ่มเติมทั้งวิชาการและวิธีการสอน พยายามใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ และวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในวิชานี้

- ๑
2. ผู้บริหารควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาและหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองให้ทันสมัย ส่งเสริมความก้าวหน้าและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ครูอยู่เสมอ
 3. โรงเรียนควรจัดหาอุปกรณ์ และหนังสืออ่านประกอบวิชาหน้าที่พลเมืองมาไว้ให้มากขึ้น ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน
 4. ผู้ปกครอง องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ควรถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน กับโรงเรียนในการสร้างพลเมืองดี
 5. สถาบันฝึกหัดครูควรปรับปรุงโปรแกรมการผลิตครูโดยเพิ่มเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองในหลักสูตรฝึกหัดครู ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกหัดครูมีประสบการณ์ในวิธีการสอน แบบใหม่ ๆ

Thesis Title The Teaching Of Civic In The Lower Secondary Schools.

Name Miss Poonsuk Ruangthai
 Department Secondary Education

Academic Year 1972

ABSTRACT

Purpose:

The purposes of this research are to survey the opinion of teachers and students concerning the learning and teaching of Civics to analyse the subject content and methods of teaching, to study the problems they are facing in order to make suggestions for the improvement of the program of teaching civics in the lower secondary schools.

Procedure:

The writer used questionnaires and classroom observation as means of collecting data. Questionnaires were sent to twenty teachers and three hundred students in ten lower secondary schools in Bangkok. Thirty-eight hours were spent in classroom observation. The collected data was analyzed by means of percentage and mean, and then tabulated with explanation.

Finding:

The findings of this study revealed that the lower secondary school civics teaching was not as efficient as it should be. Most teachers still taught by the lecturing and textbook method. The students were not taught to express their opinions or to solve problems. Library and other resources were rarely used.

The schools did not provide enough audio-visual aids and teaching materials for both teachers and students. Joint teachers-students projects were rarely arranged even though the teachers and students realized the importance of civics.

Suggestions:

1. The civics teachers should try to improve themselves by enriching their knowledge regarding both content and methods of teaching. They should try to apply varied methods of teaching and plan the teaching program in order to meet the aims of this subject.

2. The administrators should modernize the subject content and curriculum and encourage the teacher self-improvement.

3. The schools should provide more meaningful audio-visual aids and supplementary books for both teachers and students

4. Parents and other social institutions should work co-operatively with the schools in order to develop good citizens.

5. The College of Education should improve the program of civics teachers preparation.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร. จรุงทัศน์ พุกกะมาน หัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา อาจารย์เพิ่มจิตร สิงห์เสนี อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ รวมทั้งความช่วยเหลือ ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต ได้กรุณา ให้คำปรึกษา ที่แจ่มเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติเป็นอย่างดีตลอดมา

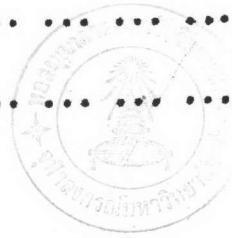
นอกจากนี้ ผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยม ครูผู้สอนวิชาหน้าที่ พลเมือง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

พลสุช เรืองไทย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คุณค่าของการวิจัย	7
ความจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความ	8
2. งานค้นคว้าเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3. วิธีดำเนินงานวิจัย	24
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
5. บทสรุป	86
สรุปผลการวิจัย	86
อภิปรายผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะ	98

บทที่

๗
หน้า

บรรณานุกรม	...	102
ภาคผนวก	...	108
ประวัติการศึกษา	...	148

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. งานพิเศษของครูผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมือง	31
2. เหตุผลที่ครูไม่ชอบสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	32
3. แหล่งที่ครูติดตามและศึกษาความเคลื่อนไหว เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอน	33
4. แหล่งที่ครูติดตามเหตุการณ์ประจำวันและหาความรู้เพื่อใช้ประกอบการสอน	34
5. วัตถุประสงค์ในการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	36
6. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	37
7. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ใช้อยู่ ...	38
8. ความรู้สึกของครูหลังการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองแต่ละชั่วโมง ...	39
9. กำหนดเวลาที่ครูทำการวัดผลการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	40
10. สิ่งที่ครูเน้นในการวัดผลการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ...	41
11. เครื่องมือที่ครูใช้วัดผลการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ...	42
12. ความมุ่งหมายของครูในการวัดผลการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	43
13. วิธีที่ครูคิดจะแก้ไข ถ้าสอนไม่ทันตามหลักสูตร	44
14. เหตุผลที่นักเรียนชอบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง	45
15. เหตุผลที่นักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง	46
16. หนังสือที่นักเรียนอ่านประกอบเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาหน้าที่พลเมือง	47
17. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ใช้อยู่	48
18. เนื้อเรื่องในวิชาหน้าที่พลเมืองที่นักเรียนเห็นว่าน่าสนใจและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	49

19. ความรู้สึกของนักเรียนหลังการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองแต่ละชั่วโมง	50
20. โอกาสที่นักเรียนต้องการให้ครูทำการวัดผลการเรียนวิชาหน้าที่ - พลเมือง	51
21. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ครูผู้สอนถามในการวัดผล	52
22. ลักษณะของครูผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมืองที่นักเรียนต้องการ ...	53
23. วิธีสอนที่ครูผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมืองใช้อยู่	54-55
24. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนในห้องเรียนวิชา หน้าที่พลเมือง	56
25. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	57
26. การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	58
27. ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอน...	59
28. การจัดลำดับเนื้อหาในการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	60
29. การบ้านวิชาหน้าที่พลเมือง... .. .	61
30. ลักษณะของการบ้านวิชาหน้าที่พลเมือง... .. .	62
31. การสอนวิชาหน้าที่พลเมืองให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น	63
32. ปัญหาทางด้านการสอนขณะทำการสอน... .. .	64
33. ปัญหาจากนักเรียนขณะทำการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	65
34. ปัญหาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ...	66
35. ปัญหาในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ...	67
36. ปัญหาในการค้นคว้าและการใช้หนังสือประกอบการสอนวิชาหน้าที่ พลเมือง	68
37. ปัญหาการวางหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองในความคิดของครู ...	69
38. ปัญหาในการวัดผลการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	70

39. บุคคลที่ครูขอความช่วยเหลือ เมื่อประสบปัญหาในการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง	71
40. สิ่งที่ครูผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมืองต้องการให้จัดอบรมและนิเทศการศึกษา	72
41. ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง...	76
42. บุคคลที่นักเรียนจะขอความช่วยเหลือ เมื่อประสบปัญหาในการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง	77
43. สิ่งที่ควรปรับปรุงเพื่อให้การเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองได้ผลดี	78
44. การเตรียมตัวก่อนสอน	82
45. กระบวนการดำเนินการสอน	83
46. บรรยากาศในการเรียนการสอน	85